

Nowa radna, skarbnik miasta i patron szkoły

strona 4

20 lat współpracy z czeskim Lanškroun

strony 8-9

Piernikowy Dzierżoniów po raz drugi

strona 11

strona 5

Seniorzy mają moc

Nowo otwarte Centrum Seniora w willi przy ul. Świdnickiej 35 tętni życiem. Swą siedzibę znalazły w nim Dzienny Dom Senior Plus, dzierżoniowskie „Amazonki”, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów oraz stowarzyszenia kombatanckie. Przez cały październik trwały „Senioralia”, obchodzono tam też Dzień Seniora. Codziennie są ciekawe warsztaty, zajęcia, inspirujące spotkania, treningi. Zobacz, z jak bogatej oferty mogą korzystać dzierżoniowscy seniorzy.

POLECAMY

28 listopada, godz. 16.00
– cykl porad TOZD
„Dbam o moje serce” – DOK

29 listopada, godz. 20.00
– Fisz Emade Tworzywo -
koncert – sala koncertowa
DOK-u

30 listopada, godz. 15.00
– 8. Dolnośląski Przegląd
Plastyki Nieprofesjonalnej
Walor 2019 - rozstrzygnię-
cie konkursu oraz otwarcie
wystawy pokonkursowej –
sala koncertowa DOK-u

4 grudnia, godz. 16.00
– Filharmonia bez filhar-
monii / Jak w Baroku z
niczego robiono coś vol.
II - sala koncertowa DOK-u

5 grudnia, godz. 17.00
– Mikotaj w Ryńku - spe-
ktakl dla dzieci

5-8 grudnia
– Jarmark Bożonarodze-
niowy „Hej Kolęda 2019!”,
Rynek

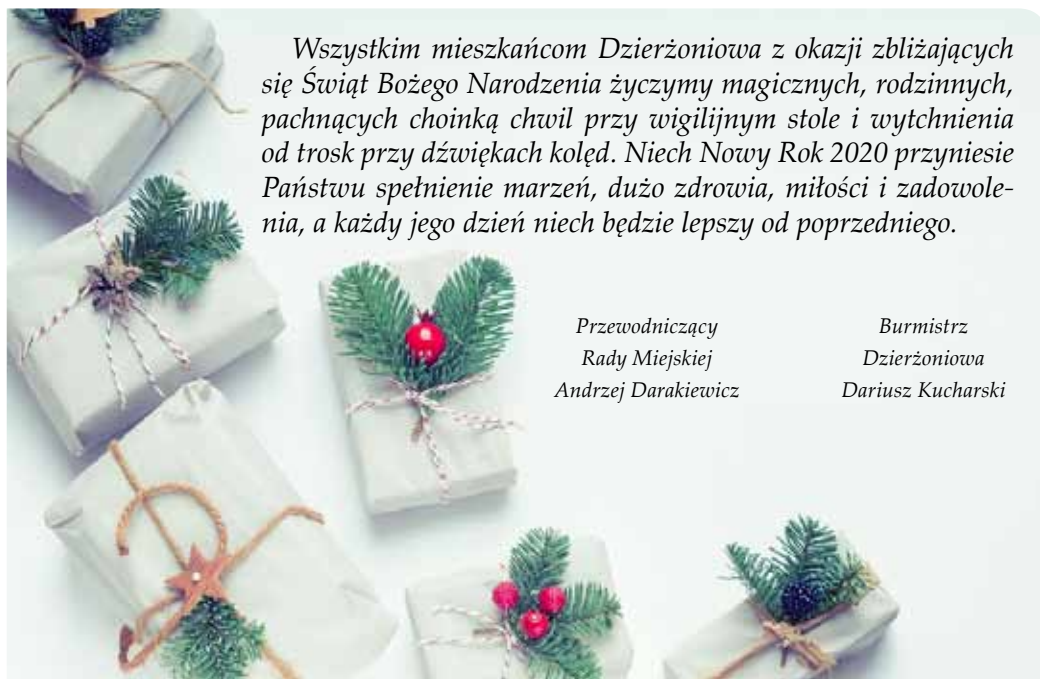
10 grudnia, godz. 10.00
– „W pracowni św. Mikołaja”
- spektakl dla szkół i przed-
szkolei – Kinoteatr „Zbyszek”

11 grudnia - 31 stycznia
– wystawa Bożonarodze-
niowych Szopek Krakow-
skich – Muzeum Miejskie

15 grudnia, godz. 16.00
– Teatralna Niedziela –
spektakl „Baśń o Złotej
Kaczce”, Teatr Muzyczny
Wit-Wit z Gliwic – Kinoteatr
„Zbyszek”

31 grudnia, godz. 19.00
– Wielka Gala Sylwestrowa
„W zaczarowanym świecie
oper, operetki i muzyki fil-
mowej” – Kinoteatr „Zby-
szek”

6 marca 2020 r., godz. 19.00
– spektakl „Dobry Wieczór
Kawalerski czyli na drugą
nóżkę” - Kinoteatr „Zbyszek”

Wszystkim mieszkańcom Dzierżoniowa z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia życzymy magicznych, rodzinnych, pachnących choinką chwil przy wigilijnym stole i wytnienia od trosk przy dźwiękach kołęd. Niech Nowy Rok 2020 przyniesie Państwu spełnienie marzeń, dużo zdrowia, miłości i zadowolenia, a każdy jego dzień niech będzie lepszy od poprzedniego.

Przewodniczący
Rady Miejskiej
Andrzej Darakiewicz

Burmistrz
Dzierżoniowa
Dariusz Kucharski

Inwestycje

Kolejna firma rozszerza działalność w Dzierżoniowie

Działająca w podstrefie od pięciu lat firma Hauck Heat Treatment rozszerza swoją działalność i buduje nową halę produkcyjną. Oznacza to nowe miejsca pracy i większe wpływy do dzierżoniowskiego budżetu.

Hauck Heat Treatment jest częścią grupy Aalberts Industries (światowy specjalista w dziedzinie wysokiej jakości produktów i procesów przemysłowych) i świadczy usługi w w sektorze precyzyjnej obróbki cieplnej. Firma znana jest w branży z innowacyjności i niezawodnych usług.

Powstająca przy ul. Strefowej hala i nowa linia produkcyjna pozwolą m.in. na podwojenie zatrudnienia. Dziś wynosi ono 50 pracowników. Nowa hala będzie liczyć 3 tys. m². - Każda tego typu inwestycja ma strategiczne znaczenie dla naszego gospodarczego rozwoju. Oprócz tak cennych

miejsc pracy to także duże wpływy do budżetu miasta. W skali całej strefy są to już milionowe kwoty. To kolejna działająca u nas firma, która postanowiła rozbudowywać się właśnie u nas, a to najlepsze świadectwo dobrej współpracy miasta, przedsiębiorców, w tym dużych graczy rynkowych, wiatrzyskiej strefy, której jesteśmy częścią i współtwórcą – mówi burmistrz Dzierżoniowa Dariusz Kucharski.

Symboliczny kamień węgielny pod rozpoczętą już inwestycję wkopano 11 września. Planowane uruchomienie produkcji w nowej hali to kwiecień 2020 r.

Inwestycje

Komunikacja na osiedlach

Łatwiejsza i bardziej komfortowa stała się osiedlowa komunikacja. Powstał nowy łącznik i miejsca postojowe na os. Różanym oraz nowy wjazd na os. Tęczowe.

Z przebudowanego łącznika prowadzącego od ul. Korczaka do SP 1 i parkingu przy szkole mieszkańcy korzystają od września. 260-metrowy łącznik poszerzono, nie trzeba więc już jeździć „na zakładkę”. Powstały także nowe miejsca parkingowe. Przy okazji dokonano kilku nowych nasadzeń drzew. Prace

kosztowały 1 mln 220 tys. zł. Nawierzchnia z kostki, chodniki, oświetlenie ledowe - to natomiast efekty budowy ul. Bursztynowej - drogi, która połączyła os. Tęczowe z ul. Akacją. Dodatkowy wjazd na nową część os. Tęczowego ułatwia kierowcom poruszanie się w tamtej części miasta.

Łatwiejszy dojazd do osiedla i szkoły doceniają mieszkańcy oraz rodzice uczniów SP 1

Bursztynowa, podobnie jak Srebrna, Szafirowa i Rubinowa to drogi, które powstały przy nowych terenach mieszkaniowych pomiędzy os. Tęczowym i ul. Akacją

Inwestycje

Nowy łącznik na Strumykowej

Odcinek ulicy Strumykowej od wiaduktu do parkingów Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz do ogrodów działkowych zyska asfaltową nawierzchnię i infrastrukturę drogową.

W ramach kosztujących 580 tys. zł prac przebudowana jest droga i jej odwodnienie. Powstanie nowe

oświetlenie, wymienione też zostaną barierki ochronne. Planowany termin zakończenia prac to koniec listopada.

Jedna z wielu tegorocznych inwestycji poprawiających komunikację w mieście

Inwestycje

Czas na „Park Kusocińskiego”

Teren pomiędzy ulicami Piastowską, Złotą i Świdnicką przechodzi gruntowną rewitalizację. To jeden z elementów zmian, jakie zachodzą w estetyce Dzierżoniowa, pielęgnowaniu istniejących i tworzeniu nowych terenów zielonych.

W parku zainstalowane zostaną nowe urządzenia małej architektury (ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery i tablice informacyjne), powstanie także dojście z głównej alei do Krzyża Mileijnego. Park zyska również nowe, LED-owe oświetlenie. Oprócz pielęgnacji istniejącej zieleni będą także nowe

nasadzenia. Na terenie parku powstaną specjalne „kwatery” dla kwiatów i krzewów. W ramach kosztujących 498 tys. 991 zł prac wyremontowana zostanie główna aleja pomiędzy ulicami Piastowską i Świdnicką, na której powstanie „Aleja Gwiazd Dzierżoniowskich Sportowców”.

Efekt końcowy zmian w parku Kusocińskiego zobaczymy w maju przyszłego roku

Inwestycje

Ponad 5 milionów i 70% dofinansowania

Nieczęsto zdarza się zdobyć tak duże zewnętrzne pieniądze na dofinansowanie wykonanej już inwestycji. W Dzierżoniowie stało się tak w przypadku przebudowy os. Kolorowego. Miasto pozyskało również kolejne pieniądze na trwającą przebudowę ul. Cichej.

Prace wykonane w tym roku na Kolorowym to pierwszy etap zmian najstarszego dzierżoniowskiego osiedla. Koszt tego zadania wyniósł 2 mln 344 tys. 326 zł, ale zdobycie 70% dofinansowania z Funduszu Dróg Samorządowych pozwoli na zaoszczędzenie w budżecie Dzier-

żoniowa 1 mln 641 tys. zł. Również 70% dofinansowania Dzierżoniów zdobył na drugi etap przebudowy ul. Cichej. To zadanie będzie kosztowało 5 mln 375 tys. 344 zł, a wysokość zdobytych środków zewnętrznych to kwota 3 mln 762 tys. 741 zł.

Na pierwszy etap przebudowy ul. Cichej oraz przebudowę ulicy Szpitalnej i Okrzei Dzierżoniów zdobył 3 mln. 88 tys. 540 zł. Wartości realizowanych prac wynosi 6 mln 177 tys. zł

Aktywność mieszkańców

Nowa radna, skarbnik miasta i patron szkoły

Październikowa sesja Rady Miejskiej Dzierżoniowa przyniosła wiele nowości. Zyskaliśmy nowego zastępcę dla miasta Dzierżoniowa, ślubowanie złożyła nowa radna Małgorzata Mamełka, zmienił się skarbnik miasta, a SP 1 zyskała patrona.

W uroczystej części sesji Medal za Zasługi Dla Miasta Dzierżoniowa odebrał Radim Vetchý - obecny starosta Lanškroun - miasta, z którym Dzierżoniów 20 lat temu podpisał umowę partnerską (więcej na temat współpracy czytaj na stronach 8-9). Dołączył tym samym do szczytowego grona czterech innych uhonorowanych w ten sposób Czechów zastu-

nych dla naszego samorządu na polu międzynarodowej współpracy.

Radni podziękowali także Elwirze Chamczyńskiej, byłej dyrektorze Szkoły Podstawowej nr 1, która przeszła do pracy w Dolnośląskim Kuratorium Oświaty, oraz Ryszardowi Kowalskiemu, który jako kapitan, trener i zawodnik wywalczył dla Polski brązowy medal Mistrzostw Europy w

Od listopada funkcję skarbnika miasta objęła Marzenna Lasota-Darowska. Zastąpiła na tym stanowisku Teresę Adamowicz, która odeszła na emeryturę po 26 latach pracy w samorządzie

Bule. Podczas obrad ślubowanie złożyła radna Małgorzata Mamełka. Objęła ona mandat po Jarostawie Kresie, który został wicewojewodą dolnośląskim.

Ze stanowiska została odwołana w związku z przejściem na emeryturę dotychczasowa skarbnik miasta Teresa Adamowicz. Funkcję tę objęła z dniem 1 listopada Marzenna Lasota-Darowska, dotychczas kierująca pracą Wydziału Edukacji i Spraw Społecznych.

Radni podjęli również decyzję o nadaniu Szkole Podstawowej nr 1 imienia „Noblistów Polskich”. Patron zbiorowy to siedmiu Polaków (Maria Skłodowska-Curie,

Henryk Sienkiewicz, Władysław Reymont, Czesław Miłosz, Lech Wałęsa, Wisiwa Szymborska, Olga Tokarczuk), których dokonania mają ukierunkować młodzież na pragnienie zgłębiania wiedzy, otwartość na świat, pracowitość, cierpliwość i wytrwałość w osiąganiu celów oraz odwagę w głoszeniu myśli i poglądów.

Pozostałe uchwały z 28 października związane były m.in. ze zmianą statutu miasta, uchwaleniem Rocznej strategii współpracy Dzierżoniowa z organizacjami pozarządowymi i ustaleniem przez radnych przyszłorocznych stawek podatków od nieruchomości.

Nowa radna Małgorzata Mamełka (PiS) weszła w skład Komisji Edukacji i Spraw Społecznych oraz Komisji Spraw Obywatelskich i Porządku Publicznego

Aktywność mieszkańców

Zespół do spraw osób z niepełnosprawnościami

Od czerwca pracuje powołany przez burmistrza zespół doradczy, którego zadaniem jest dbanie o potrzeby i angażowanie mieszkańców z niepełnosprawnościami w życie miasta.

Tworzą go przedstawiciele burmistrza, Rady Miejskiej Dzierżoniowa, organizacji pozarządowych oraz działających na terenie miasta fundacji zajmujących się problematyką osób z niepełnosprawnościami. Rolą tego zespołu jest inspirowanie przedsięwzięć integrujących społecznie, ale także zawodowo, osoby z niepełnosprawnościami. Ta grupa ma także opiniować

wszystkie zadania i programy kierowane do tej grupy społecznej. Pracami kierować będzie mój zastępca – mówi burmistrz Dzierżoniowa Dariusz Kucharski.

Członkami zespołu ds. osób z niepełnosprawnościami są:

1. Dorota Pieszcuch – zastępca burmistrza Dzierżoniowa;
2. Marzenna Lasota-Darowska - skarbnik miasta;
3. Aneta Grzelka – dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie;
4. Agnieszka Petruk-Mika – kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy;
5. Mirosław Grabowski – kierownik Dziennego Domu Senior Plus w Dzierżoniowie;
6. Elżbieta Lipińska – przedstawicielka Polskiego Związku Niewidomych;
7. Stanisław Flisak – przedstawiciel Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligencjalną;
8. Helena Sendyk – przedstawicielka Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów;
9. Jadwiga Stępień – przedstawicielka Stowarzyszenia Amazonki;
10. Tadeusz Skrzypek – przedstawiciel Fundacji Dolnośląski Uniwersytet Niepełnosprawnych;
11. Małgorzata Judycka – przedstawicielka Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju i Integracji Uśmiech;
12. Magdalena Borzestowska – przedstawicielka Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Pomost;
13. Maciej Kiesewetter – radny Rady Miejskiej Dzierżoniowa;
14. Kazimierz Szabat – radny Rady Miejskiej Dzierżoniowa.

Inwestycje Centrum Seniora już działa

Mieszkańcy Dzierżoniowa korzystają już z nowego Centrum Seniora. W odnowionej i częściowo przebudowanej kamienicy przy ul. Świdnickiej 35 utworzono sale treningowe, terapeutyczne i świetlice. Obiekt jest w pełni dostosowany do potrzeb osób starszych.

- Swoją siedzibę ma tutaj Dzienny Dom Pomocy Senior+ oraz organizacje kombatanckie i senioralne. Przebudowa budynku rozpoczęła się w 2018 roku. Tak duża inwestycja możliwa była dzięki pozyskaniu przez Stowarzyszenie Ziemia Dzierżoniowska dofinansowania w wysokości 7 mln 109 tys. złotych. Koszt robót budowlanych zamknął się kwotą 7 mln 890 tys. zł – mówi burmistrz Dzierżoniowa Dariusz Kucharski. Inwestycja polegała na przystosowaniu i wyposażeniu sal

treningowych, terapeutycznych i świetlic oraz dostosowaniu budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych, przebudowie budynku głównego wraz z rozbudową klatki schodowej i montażem windy. Przebudowano też budynek garażowo-magazynowy. Seniorzy zyskali ogrodzony, zagospodarowany w zieleni i drobną architekturę teren, urządzenia relaksacyjne, a także nowe wyposażenie wspomagające proces terapeutyczny.

Centrum Seniora to miejsce w całości przeznaczone na potrzeby seniorów i tętniące życiem

Aktywność mieszkańców Senioralia

Przez cały październik trwały w Dzierżoniowie Dni Seniora. W ich ramach odbyło się wiele wydarzeń z zakresu kultury, edukacji, zdrowia, sportu i rekreacji – ciekawe wykłady, warsztaty ekologiczne, artystyczne, spotkania i treningi gimnastyczne.

W Dzień Seniora nie zabrakło występów artystycznych i ciekawych prelekcji

Udział w nich był bezpłatny. Większość z nich odbywała się właśnie w Centrum Seniora, ale nie tylko – seniorzy chętnie odwiedzali szkoły czy miejsca związane z historią, dzieląc się swoją wiedzą. Chętnie też ją zdobywali, ucząc się od młodszego pokolenia.

Zajęcia artystyczne, gry planszowe, taniec, nauka języków czy joga to tylko niektóre z zajęć, z których mogą korzystać dzierżoniowscy seniorzy

Starszych mieszkańców zachęcamy do odwiedzania i korzystania z bogatej oferty zajęć

Nowoczesne wnętrza, nowoczesny sprzęt – wszystko do dyspozycji seniorów

Przez cały październik w ramach senioraliów w Centrum Seniora wiele się działo

23 października w Centrum Seniora świętowano coroczny Dzień Seniora. Tym razem pod hasłem „Wszędzie dobrze, ale razem najlepiej”. Oprócz występów artystycznych przygotowano cykl interesujących wykładów poświęconych bezpieczeństwu, psychologii życia i podróżom. Można było skorzystać z bezpłatnych porad i konsultacji, sprawdzić ciśnienie, poziom cukru, skorzystać z pomocy w wypełnieniu formularza uprawniającego do karty seniora i otrzymać „Pudełko Życia”.

Aktywność mieszkańców

Złote Gody dzierżoniowian

Przeżyli razem pięćdziesiąt lat i odebrali nadane przez Prezydenta RP Medale za Długoletnie Pożycie Matżeńskie. Złote Gody obchodziło 15 września 11 par z Dzierżoniowa.

Uroczystość rozpoczęła tradycyjnie msza św., po której w sali koncertowej Dzierżoniowskiego Ośrodka Kultury odbyła się ceremonia organizowana dla dostojnych jubilatów i ich rodzin. Matżeństwa otrzymały specjalne gratulacje od mieszkańców złożone przez włodarzy.

Mieszkańcy Dzierżoniowa wyróżnieni Medalami za Długoletnie Pożycie Matżeńskie to: Teresa i Antoni Zapotoczni, Maria i Eugeniusz Słowikowie, Zofia i Marian Niemcowie, Zofia i Jerzy Bieliczowie, Danuta i Jan Gembicy, Jadwiga i Leszek Pasiowie, Krystyna i Andrzej Maryniakowie, Elżbieta i Piotr Łakomscy, Anna i Ryszard Kwiatkowski, Janina i Czesław Urbanowie, Halina i Bronisław Baranowscy

Aktywność mieszkańców

Dwutysięczna karta dużej rodziny

Dzierżoniowska Karta Dużej Rodziny upoważnia do ulg i zniżek oferowanych przez samorząd oraz prywatne firmy. Dwutysięczną kartę odebrała we wrześniu pani Marta Soboń.

Otrzymują ją rodziny z co najmniej trójką dzieci (dotyczy to również rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka), niezależnie od dochodu. Od tego roku mogą ją także otrzymać wszyscy rodzice, którzy kiedykolwiek mieli na swoim utrzymaniu co najmniej troje dzieci. Mogą ją również otrzymać partnerzy pozostający w związku nieformalnym. Wydanie karty jest bezpłatne i można ją otrzymać w wer-

sji elektronicznej (aplikacja na urządzenia mobilne) lub w formie plastikowego nośnika. Karta jest spersonalizowana, znajduje się na niej imię i nazwisko oraz nr PESEL. Mieszkańców, którzy nie skorzystali jeszcze z takiej możliwości, a chcieli by to zrobić, prosimy o złożenie wniosku w Biurze Obsługi Klienta urzędu. Dzierżoniowska Karta Dużej Rodziny upoważnia też do zniżek na terenie Polski, których jest coraz więcej.

Aktywność mieszkańców

Wiekowe dzierżoniowianki

W naszym mieście są cztery panie, które przeżyły ponad wiek. Najstarsza skończyła 105 lat, jest w świetnej formie psychicznej i dobrze sobie radzi. Pani Marianna Pietrzak urodziła się w 1914 r.

Mieszka sama, opiekując się nią syn i wnuki, pomagają sąsiedzi. Przez wiele lat pani Marianna pracowała jako kucharka w stołówce II LO.

W Zespole Szkół Radiowych i w Silesianie pracowała zaś Janina Ajkowska (z domu Borysewicz), która obchodziła swoje 104 urodziny. - Jestem twarda jak rosyjska stal. Moja mama myślała, że w ogóle nie przeżyję, bo urodziłam się w okopie - mówi o sobie. Do Dzierżoniowa przyjechała w 1959 r. Od ponad 30 lat jest wdową. 103 lata skończyła w tym roku pani Regina Czaplńska, której

mąż zmarł w czasie wojny. Sama wychowywała córki, ma 4 wnucząt, 9 prawnucząt i praprawnuka. Mieszka w Dzierżoniowie od 1948 r. Pracowała w Silesianie. Najmłodsza w tym gronie jest pani Marianna Cybulska, która skończyła 101 lat. Ma 9 wnucząt, 15 prawnucząt, 2 praprawnucząt. Przez większość życia pracowała w Spółdzielni Szczeciniarsko-Szczotkarskiej, potem nazwanej Spółdzielnią Inwalidów „Ślęża”. Życzenia jubilatkom osobiście składali w tym roku burmistrz i zastępca burmistrza Dzierżoniowa.

Pani Marianna Pietrzak - 105-letnia mieszkanka - odbiera życzenia i gratulacje od burmistrza Dzierżoniowa

Aktywność mieszkańców

Zostań rodzicem wspierającym

Dysponujesz wolnym czasem i chciałabyś/chciałbyś go poświęcić, by pomagać innym? Możesz pomóc innej rodzinie w wychowywaniu i opiece nad dziećmi. Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie zaprasza osoby, które chciałyby zostać rodzinami wspierającymi.

Może nią zostać każdy, kto czuje, że w zakresie opieki i wychowania dzieci ma dużo wiedzy i umiejętności i mógłby się nimi podzielić. Wystarczy siła i wola oraz umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Rodzina wspierająca wspiera inne rodziny, które mają trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Taka rodzina

jest „nauczycielem” dla rodzin wspieranych - uczy je, jak trzeba i można zajmować się dziećmi, jak dbać o ich rozwój, jak spełniać się w roli rodzica. Uczy, w jaki sposób wykorzystywać czas, aby budować pozytywne, dobre i trwałe relacje z bliskimi.

Rodzina wspierająca kierowana jest do rodziny objętej specjalistycznym wsparciem ośrodka. Wsparcie to udziela-

ne jest w formie asysty, zatem rodzina wspierająca może liczyć na pomoc ze strony specjalisty z OPS-u. Ośrodek oferuje także rodzinom - zarówno wspierającym, jak i wspieranym - specjalistyczne poradnictwo rodzinne lub psychologiczne.

Osoby i rodziny zainteresowane pełnieniem funkcji rodziny wspierającej mogą uzyskać więcej informacji oraz zgłosić swoją kandydaturę w Dziale Pomocy Środowiskowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie, ul. Szkolna 24, tel.: (74) 632 11 29 wew. 108.

Estetyka

Kolumbarium na dzierżoniowskim cmentarzu

Pierwsze takie miejsce pochówku na dzierżoniowskim cmentarzu komunalnym usytuowane jest nieopodal kaplicy i ma 32 nisze na urny z prochami.

Nazwa kolumbarium pochodzi od łacińskiego słowa columba (gołąbica). To miejsce złożenia prochów po skremowaniu. W Dzierżoniowie powstało ono po

sugestiach mieszkańców zainteresowanych taką formą pochówku. Z czasem takich miejsc będzie więcej. Pochowanie prochów w niszy kolumbarium (do każdej

można złożyć dwie urny) będzie się wiązać z jednorazową opłatą 2500 zł.

Wyodrębniony z cmentarza teren przeznaczony do budowy całego zespołu kolumbariów już niedługo zostanie utwardzony. Powstaną nowe nasadzenia drzew i krzewów, pojawią się także nowe ławeczki.

Cena zakupu jednej niszy w kolumbarium to 2.500 zł

Estetyka

Drugie życie zniczy

Każdego dnia w przycmentarnych śmietnikach ląduje sporo szklanych ostonek zniczy, w których wypaliły się wkłady. A wystarczy je wymienić, by znicze nadal spełniały swą funkcję. Jeśli ich już nie potrzebujesz, nie wyrzucaj. Postaw na specjalnej półeczce przy bramie Cmentarza Komunalnego, by mogli skorzystać z nich inni.

To nie tylko bardziej ekonomiczne, ale i bardziej ekologiczne rozwiązanie. Szkło nie traci przecież swoich właściwości po wypaleniu wkładu. Kolejne osoby wchodząc na cmentarz mogą wziąć za darmo takie ostonki, włożyć wkłady i wykorzystać znicze

na grobach swoich bliskich. W ten sposób zużyty znicz zyskuje drugie życie, a do śmieci trafia mniej odpadów.

Półki na znicze do ponownego wykorzystania znajdują się przy cmentarnej bramie. Można tam stawiać ostony zniczy - niezniszczone, bez

Półki na znicze do ponownego wykorzystania znajdują się przy głównym wejściu na Cmentarz Komunalny

pęknięć i innych uszkodzeń, kompletne (z przykrywkami czy podstawkami, jeśli takie

wchodziły w skład ostony znicza) oraz pozbawione zużytych wkladów.

Aktywność mieszkańców

Owocne obchody 20 lat współpracy

Na mapie Dzierżoniowa przybyło kolejne miejsce, w którym można wypocząć i się zrelaksować. To otwarty 26 października Owocowy Skwer – symbol 20-letniej współpracy z naszym czeskim miastem partnerskim Lanškroun.

20 drzew i 50 krzewów zostało posadzonych wzdłuż ul. Kopernika przy rzece Piławie w pobliżu Skweru Juniora i Seniora w ramach projektu „Owoce polsko-czeskiej współpracy” współfinansowanego z Unii Europejskiej oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, a także budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Glacensis. Zadanie zainaugurowano w maju podczas wizyty gości z Czech, zakończono zaś w październiku. Przy roślinach stanęły grawerowane tabliczki ze stali nierdzewnej z ich nazwami i ciekawostkami na temat owoców lub przepisami – oczywiście po polsku i po czesku. Do Owocowego Skweru prowadzi wygodna szutrowa ścieżka z oświetleniem. Na same owoce będziemy musieli trochę poczekać, ale miejmy nadzieję, że jak już zaowocują, to obficie. Mieszkańcy będą więc mogli korzystać z owoców współpracy polsko-czeskiej także dostawnie. A że nasza współpraca kwitnie, miejsce to z pewnością będą odwiedzać uczniowie nie tylko z pobliskiej SP nr 9, ale również

Otwarcia dokonali przedstawiciele obu miast. Projekt „Owoce polsko-czeskiej współpracy” to koszt ponad 110 tys. zł, przy wartości dofinansowania w wysokości prawie 91 tys. zł

z innych współpracujących z Lanškroun szkół oraz seniorzy i całe rodziny.

Podobny sad powstał u naszego czeskiego partnera. Wszystko w ramach obchodów 20-lecia współpracy naszych miast.

Ostatnie dni października obfitowały w wydarzenia uświetniające ten jubileusz. W Miejsko-Powiatowej Bibliotece Publicznej świętowano Dni Czeskie - odbył się m.in. koncert muzyki czeskiej, konkurs czeski, w którym można było wygrać książkę „Bóg nie jest automatem do kawy” ks. Zbigniewa Czendlika z Lanškroun, a dzieci poznały bohaterów czeskich bajek – spotkały się nawet osobiście

z Krecikiem.

Dni Kultury Czeskiej świętowano też w DOK-u. Można tam było obejrzeć spektakl

dla Miasta Dzierżoniowa. Taki medal przyznano również polskiemu księdzu, duszpasterzowi z Lanškroun,

teatralny „Švejk” i pobawić się na Biesiadzie Czeskiej w ramach Kalejdoskopu Kultur Dolnego Śląska. W Kinie „Zbyszek” otwarto dwie wystawy - „Miasto Lanškroun” i „Fotografia. Radek Lepka”. Odbył się też Dzień Filmu Czeskiego – za darmo można było obejrzeć trzy se-

Zbigniewowi Czendlikowi – termin wręczenia medalu zostanie ustalony. Na sesji była okazja do wspomnień dotyczących wspólnych działań przez minione 20 lat i podziękowań dla tych, którzy byli w te działania zaangażowani. Na pamiątkę obchodów jubileuszu przedstawiciele

Drzewa i krzewy owocowe zostały posadzone jako symbole długoletniej i owocnej współpracy. Będą z nich mogli korzystać mieszkańcy. Podobny sad powstał po stronie czeskiej

Na mapie Dzierżoniowa pojawiło się nowe miejsce rekreacji – Owocowy Skwer powstały z okazji 20-lecia współpracy partnerskiej Dzierżoniowa i Lanškroun

anse - „Sklep przy głównej ulicy”,- „Adela jeszcze nie jadła kolacji” i „Ikaria XB1”. 28 października podczas uroczystej części sesji Rady Miejskiej Dzierżoniowa starosta Lanškroun Radim Vetchý odebrał Medal za Zastugi

Lanškroun – starosta Lanškroun Radim Vetchý i jego zastępca Miloš Smola - otrzymali symboliczną mozaikę nawiązującą do Owocowego Skweru. Czescy partnerzy podarowali zaś miastu Dzierżoniów rzeźbę św. Jerzego.

Dzierżoniów-Lanškroun

Z czeskim miastem Lanškroun Dzierżoniów współpracuje od 1999 r. Wszystko zaczęło się od kontaktów Diory i Tesli oraz dzierżoniowskiego Zespołu Szkół Radiotechnicznych, tzw. „Radiobudy”, i jej czeskiego odpowiednika. Dziś wspólne przedsięwzięcia naszych miast obejmują jednak nie tylko oświatę, ale także kulturę, sport, turystykę, realizowanie projektów unijnych oraz wymianę doświadczeń w zarządzaniu samorządem.

Co roku przedszkolaki i nauczyciele dzierżoniowskich przedszkoli goszczą w Lanškroun i przyjmują rewizytę. Współpraca polega na organizacji wspólnych zajęć oraz wymianie doświadczeń pomiędzy pedagogami i osobami zarządzającymi tymi placówkami po obu stronach granicy.

Szerzej współpracują szkoły, realizując wspólnie projekty, takie jak np. współfinansowane przez Euroregion Glacensis „Żyjemy we wspólnej Europie” Szkoły Podstawowej nr 3 (2011-12), czy „Kultura bez granic” Zespołu Gimnazjów nr 3 (rok 2011).

Od wielu lat w ramach współpracy uczniowie z Dzierżoniowa i Lanškroun wspólnie wyjeżdżają na narty, biorą udział w olimpiadach sportowych, konkursach piosenki, wspólnych wystawach fotograficznych i plastycznych. Dzięki wymianom młodzież z obu krajów nie tylko poznaje wzajemnie kulturę, środowisko i język sąsiadów, ale też uczy się tolerancji, otwartości, szacunku dla drugiego człowieka. Ważnym elementem programów jest edukacja dotycząca zdrowego stylu życia, promowanie aktywnego wypoczynku, nauka udzielania pierwszej pomocy medycznej, ale także bezpieczeństwo nawiązywania kontaktów w internecie, bo to właśnie internet odgrywa dużą rolę w realizacji przedsięwzięć z zagranicznymi partnerami np. w Szkole Podstawowej nr 9, która wielokrotnie zdobywała nagrody eTwinningu. Przykładami projektów realizowanych przez tę placówkę ze szkołą A. Jiraska z Lanškroun był „Looking for similarities” z 2016 r., czy „Spacetwinning” z 2018/2019 r.

Współpraca obejmuje także działania ośrodków kultury, bibliotek i organizacji pozarządowych. Zespoły taneczne, wokalne i artyści zrzeszeni w Dzierżoniowskim Ośrodku Kultury biorą udział w wydarzeniach kulturalnych u czeskiego partnera i odwrotnie. W ramach wspólnych działań na niwie kultury na Rondzie Czeskim w Dzierżoniowie stanęła rzeźba przedstawiająca cze-

Starosta Lanškroun Radim Vetchý odebrał na sesji 28 października Medal za Zasługi dla Miasta Dzierżoniowa

Obchody jubileuszu 20-lecia współpracy uświetniły Dni Kultury Czeskiej. W „Zbyszku” otwarto m.in. wystawę fotografii Radka Lepki - fotografika z Lanškroun

skich muzyków. To efekt projektu artystycznego realizowanego wspólnie z partnerskim Lanškroun.

Liderem wśród NGO zajmujących się współpracą mieszkańców jest Towarzystwo Miast Partnerskich Dzierżoniowa, które co roku we wrześniu uczestniczy w Lanškrounskiej Kopie – imprezie rekreacyjno-sportowej w naszym mieście partnerskim. Mieszkańcy Lanškroun przyjeżdżają za to do nas na TRAKT - Terenowy Rajd Amatorów Kolarstwa i Turystyki, którego Kopa była pierwowzorem. Ale wspólnych kontaktów i wizyt na zlotach motocyklowych nie zaniedbują też dzierżoniowscy i lanškrounsy motocykliści.

W dziedzinie turystyki też nie pozostajemy bierni. Największym przedsięwzięciem polsko-czeskim był zrealizowany w 2018 r. projekt „DIORA-TESLA – polsko-czeska historia elektrotechniki”, który otrzymał ponad 136 tys. zł dofinansowania (koszt całego projektu to ponad 150 tys. zł). Oba nasze miasta słynęły niegdyś z branży radiofonicznej. To wspólny mianownik, który dziś, kiedy zakładów Diory i Tesli nie ma, warto było wyeksponować w inny sposób. W ramach projektu w Dzierżoniowie powstał szlak z odlewami radioodbiorników diorowskich, a w Lanškroun – części produkowanych przez Teslę. Teraz mieszkańcy i turyści w łatwy i przyjemny sposób mogą poznawać lokalną historię radiofonii. Czeski akcent turystyczny można też od maja 2018 r. podziwiać na szczycie Wielkiej Sowy – to rzeźba muflona podarowana przez artystów z Lanškroun.

Konsekwencją współpracy z Lanškroun było nawiązanie w 2004 r. partnerstwa z polskim Serockiem, a w 2015 r. z miastem Hajdúszoboszól na Węgrzech. Oba te miasta są miastami partnerskimi Lanškroun. Dzięki tym kontaktom współpraca naszych samorządów stała się multilateralna.

W 2020 r. obchodzimy jubileusz 20-lecia współpracy pomiędzy Dzierżoniowem i Lanškroun. Jego symbolem stały się owocowe sady, które powstały w naszych miastach w ramach projektu „Owoce polsko-czeskiej współpracy” dofinansowanego z Unii Europejskiej oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, a także budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Glacensis.

Aktywność mieszkańców 50-lecie SP 5

Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi im. Bohaterów Westerplatte w Dzierżoniowie ma 50 lat. Kilkadziesiąt tysięcy absolwentów, setki nauczycieli i chyba miliony godzin lekcyjnych. Kto chodził do Szkoły Podstawowej nr 5 i słyszał o jubileuszu, świadomie lub nieświadomie przywołał wspomnienia z czasów, gdy był jej uczniem.

13 września odstonięto tablicę pamiątkową na budynku szkoły i zakopano „Kapsułę czasu”, w której uczniowie umieścili swoje pamiątki dla przyszłych pokoleń. Oficjal-

ne uroczystości jubileuszowe odbyły się 27 września. W Kinoteatrze „Zbyszek” nauczyciele i uczniowie przygotowali specjalną akademię, a w budynku szkoły na

Taki jubileusz
warto uczcić
- SP nr 5
ma 50 lat

os. Błękitnym można było obejrzeć wystawę i pamiątki z przeszłości szkoły.

Nie były to jednak działa-

nia odosobnione - rok jubileuszowy to 50 różnych zadań przeprowadzanych wspólnie przez pedagogów i uczniów.

Aktywność mieszkańców Erasmus w „Dziwiątku”

To, że dzierżoniowska Szkoła Podstawowa nr 9 rozpoczęła kolejny międzynarodowy projekt, nikogo już chyba nie dziwi. Aktywna na tym polu placówka zbiera od lat krajowe i europejskie laury za współpracę na różnych polach ze szkołami w innych krajach. Nowy projekt „To Healthy Lifestyle Step by Step” ma zwrócić uwagę uczniów i ich rodziców na styl życia.

Uczestnicy projektu pracując wspólnie z rówieśnikami z Hiszpanii i Portugalii poznają zasady zdrowego, aktywnego i rozsądnego trybu życia - zdrowego odżywiania, gospodarowania własnym czasem, radzenia sobie z emocjami oraz wartość aktywnego spędzania czasu w ruchu, z rodziną i z przyjaciółmi.

Projekt będzie trwał 2 lata, do 30 września 2021 roku. W maju 2020 roku uczniowie ze szkół partnerskich z Hiszpanii i Portugalii spędzą tydzień w Polsce. W październiku 2020 podobne spotkanie uczniów będzie miało miejsce w Hiszpanii, a na wiosnę 2021 roku - w Portugalii.

Projekt będzie również okazją do poznania kultury krajów szkół partnerskich, podszlifowania języka angielskiego oraz promocji szkoły, miasta i kraju. Nauczyciele uczestniczący w projekcie wymienią się dobrymi praktykami, co z pewnością wzbogaci ich warsztaty pracy.

Na realizację projektu szkoła pozyskała 28.560 euro dofinansowania. Jego koordynatorem jest Anna Szczepaniak.

Dla nauczycieli...

Nie jest to jedyny projekt szkoły w ramach Erasmus. 21-25 października w dwóch czeskich miastach - Hradec Králové oraz Lanškroun - od-

było się spotkanie robocze w ramach projektu Erasmus+ „Heritage around us”. Wzięty w nim udział dwie nauczycielki ze Szkoły Podstawowej nr 9 w Dzierżoniowie i przedstawiciele wszystkich szkół partnerskich z Czech i Hiszpanii oraz przedszkola z Bułgarii. Nauczyciele brali udział w wielu warsztatach artystycznych, zajęciach muzycznych, tanecznych i folklorystycznych z wykorzystaniem

...i dla uczniów

Dzięki projektom Erasmus-a uczniowie poznają kulturę i tradycje innych narodów, nawiązują znajomości z rówieśnikami z różnych stron świata. Jedną z okazji do ich zaprezentowania były obchodzone 10 i 11 października Erasmus Days 2019. Uczniowie młodszych klas poznali kraje szkół partnerskich projektu „Heritage around us”, czyli Czechy, Bułgarię i Hisz-

niem nowoczesnych metod nauczania. „Dziwiątko” powoli szykuje się do spotkania w Polsce, które odbędzie się na przelocie marca i kwietnia 2020 roku.

panię. Uczniowie starszych klas - kulturę Hiszpanii i Portugalii. To bowiem kraje partnerskie projektu „To Healthy Lifestyle Step by Step”.

Aktywność mieszkańców

Darmowe wyprawki czytelnicze dla dzieci

Masz dziecko w wieku od 3 do 6 lat? Przyjdź do Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej po wyprawkę czytelniczą - książkę, dostosowaną pod względem formy i treści do potrzeb przedszkolaka i spełniającą najwyższe standardy w projektowaniu pięknych i mądrych książek dla najmłodszych, a także Kartę Małego Czytelnika.

Za każdą wizytę w bibliotece zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego, Mały Czytelnik otrzyma naklejkę. Po zebraniu dziesięciu zostanie uhonorowany imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. W wyprawce znajdą coś dla

siebie także rodzice – przygotowana dla nich broszura informacyjna przypomni o nieocenionej roli czytania w rozwoju ich dziecka oraz o rozmaitych korzyściach wynikających z częstego odwiedzania biblioteki. Udział w projekcie jest całkowicie bezpłatny.

Wyprawki dostępne są w Dziale Dziecięco-Młodzieżowym, Rynek 2 oraz w Wypożyczalni Filii przy ul. Sikorskiego 2. Liczba wyprawek ograniczona.

Aktywność mieszkańców

Piernikowy Dzierżoniów – miasto się rozrasta

Po raz drugi domy, kościoły i inne obiekty z pachnących miodem pierników będą cieszyć oczy dzierżoniowian i turystów. Tym razem w dwóch miejscach: w Sowiogórskim Centrum Komunikacyjnym i Młynie Hilberta.

W odrestaurowanym budynku dworca będzie można codziennie, za darmo, zobaczyć piernikową wizytówkę Dzierżoniowa, która będzie czynna od 1 grudnia. To nowy element piernikowej wystawy, który ma być swego rodzaju wizytówką Piernikowego Miasta Dzierżoniów i jednocześnie zaproszeniem do zwiedzania wystawy w

Młynie Hilberta (od 6 grudnia). Nowe elementy powstają na warsztatach podczas Miodobrania, w Dzierżoniowskim Ośrodku Kultury, Muzeum Miejskim, Centrum Seniora i Środowiskowym Domu Samopomocy, a część zrobili sami mieszkańcy w ramach konkursu, ozdabiając je suto lukrem i stódkimi, kolorowymi dekoracjami.

W tym roku Dzierżoniów z piernika będzie można oglądać od 1 grudnia w Sowiogórskim Centrum Komunikacyjnym

Aktywność mieszkańców

Przyjdź na świąteczny jarmark

Najpierw spotkanie z Mikołajem, a potem całe spektrum bożonarodzeniowych specjalności – od dekoracji po smakołyki. To właśnie Jarmark Bożonarodzeniowy, na który Dzierżoniowski Ośrodek Kultury zaprasza mieszkańców od 5 do 8 grudnia. Oczywiście do Rynku.

W zaaranżowanej świątecznie przestrzeni miejskiej starówki pojawią się barwne, świąteczne stoiska, na

których będzie można zobaczyć zarówno stroiki i ozdoby choinkowe, jak i prezenty dla najbliższych. Zapraszamy na świąteczne zakupy i inspiracje. Nie zabraknie akcentów artystycznych i występów.

Pierwszym z nich będzie

tradycyjnie spektakl dla dzieci 5 grudnia o godz. 17.00 pt. „Ulepimy dziś batwana”. Dzieci spotkają się z bohaterami z Krainy Lodu. Podczas jarmarku nie zabraknie też nastrojowych świątecznych piosenek.

Aktywność mieszkańców

Dzieci listy piszą - my je dostarczamy

Czy Twoje dziecko napisało już list do Świętego Mikołaja? Może go osobiście wrzucić do specjalnej czerwonej skrzynki pocztowej przed wejściem do dzierżoniowskiego ratusza, skąd trafi bezpośrednio na koto podbiegunowe. Korespondencję do Rovaniemi przyjmujemy do 20 grudnia do godz. 12.00.

Dzierżoniów ułatwia w ten sposób dzieciom kontakt ze świętym w czerwonym płaszczu, którego tak niecierpliwie w grudniu wypatrują. Nie muszą się już zastanawiać, pod jaki adres wystać swoje listy z marzeniami. Wystarczy,

że wrzucą je do tej skrzynki, skąd trafią bezpośrednio do miejsca zamieszkania Mikołaja. Spetnienia życzeń nie zagwarantujemy, ale to, że listy dotrą do adresata – jak najbardziej.

Skrzynka będzie opróżnia-

Napisz list do Św. Mikołaja i wrzuć do skrzynki przed ratuszem

na sukcesywnie raz w tygodniu. Dla wszystkich, którzy chcą napisać do Mikołaja, przygotowaliśmy też specjal-

ne kartki pocztowe. Można je otrzymać w Urzędzie Miasta w Dzierżoniowie w Biurze Promocji.

Aktywność mieszkańców

Szopki krakowskie w dzierżoniowskim muzeum

Piętnaście szopek krakowskich ze zbiorów Muzeum Krakowa, które w 2018 r. zostały wpisane na Reprezentatywną Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego Ludzkości UNESCO, będzie można oglądać do końca stycznia w Muzeum Miejskim Dzierżoniowa. Wernisaż wystawy 11 grudnia o godz. 17.00.

Ekspozycja tej rangi gościć będą w Dzierżoniowie po raz pierwszy. Wśród nich znajdują się miniaturowe budowle, które braty udział w konkursach szopkarskich głównie w latach 80. i 90. XX wieku, zajmując w nich czołowe miejsca. Znajdziemy tam szopki małe i duże. Największa, mierząca 160 cm, zdobyła pierwsze miejsce w swojej kategorii w 1988 r. Najstarsze ekspoz-

naty pochodzą z roku 1984, najmłodsza szopka została wykonana w roku 2006.

Tradycja szopkarska w Krakowie sięga XIX w., kiedy to w zimowym, „martwym” sezonie budowlanym cieśle i murarze zaczęli wykonywać miniaturowe makiety budynków krakowskich, by urozmaicić jasełka. Tradycje udało się wskrzesić w 1937 r., gdy ogłoszono w Krakowie

Od 11 grudnia do 31 stycznia w muzeum obejrzymy krakowskie szopki

pierwszy konkurs na najpiękniejsze szopki. Po II wojnie światowej zaczęto gromadzić i wystawiać różnorodne oraz misterne dzieła szopkarzy.

Chcesz wiedzieć więcej na temat historii i tradycji szopkarskich Krakowa? Przyjdź na wernisaż. Wstęp wolny.

Aktywność mieszkańców

Trochę historii, trochę literatury, trochę sztuki

Sprawdź, co znajdziesz w grudniowej ofercie Towarzystwa Oświatowego Ziemi Dzierżoniowskiej.

3 grudnia na godzinę 16.00 TOZD zaprasza do Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej w Rynku na spotkanie „Wspomnienia z wędrówki po Chinach”. Wspominać je będzie dr Hanna Karaszewska. Jest to realizacja projektu „Ciekawi siebie i świata”, któ-

ry uzyskał dofinansowanie z budżetu miasta Dzierżoniowa. Podobnie jak wyjazd do Muzeum Narodowego we Wrocławiu 7 grudnia. Jego uczestnicy, oprócz wystaw statych, obejrzą wystawę czasową „Wyrzeźbiony Wrocław”.

W ramach tego samego projektu 11 grudnia o godz. 16.00 w Muzeum Miejskim Dzierżoniowa będzie można wystąpić wykładu Danuty Szeligi - „Krystyna Skarbek – kobieta szpieg. Bohaterka czy zdrajczyni?” Dzień później natomiast o tej samej porze w DOK-u odbędzie się spotkanie „Wspomnień czar”, które poprowadzi Barbara Lemańska.

O literaturze będzie za to można posłuchać 5 grudnia o godz. 16.00 podczas wykładu „Książko-terapia”, który wygłosi Karola Koba. Spotkanie dofinansowuje powiat.

19 grudnia na godz. 16.00 TOZD ponownie zaprasza do DOK-u na wykład Adrianny Michno „Kolekcjonowanie – jak to się zaczyna”.

Na wszystkie spotkania wstęp wolny.

Estetyka Usiądź i odpocznij

Pięćdziesiąt nowych ławek pojawiło się w różnych częściach Dzierżoniowa. Zamontowano je w miejscach wskazywanych przez mieszkańców.

Nowe elementy w przestrzeni miejskiej są zgodne z opracowanym niedawno „katalogiem małej architektury”. Określa on m.in. rodzaj ławek, stojaków na rowery czy ulicznych słupków.

W katalogu są dwa rodzaje mebli, przypisane staromiejskiej i nowej części Dzierżoniowa. Z katalogu korzystają też będą projektanci i firmy wykonujące w ramach przetargu miejskie inwestycje.

Stare ławki i kosze na śmieci będą w kolejnych latach sukcesywnie wymieniane

Bezpieczeństwo Nie pal trawy – to niezdrowe

Niezdrowe dla nas i niezdrowe dla środowiska. Choć nasza świadomość ekologiczna rośnie, niektórzy sądzą, że wypalanie traw jest w porządku. Są w błędzie i postępują niezgodnie z prawem.

Odpady zielone najlepiej kompostować. To najbardziej oszczędna, przyjazna ekologicznie i praktyczna forma ich utylizacji. Kompostownik można kupić, zrobić samemu lub skorzystać z usług Punktu

Oddawania Odpadów.

W mieszczącym się przy ulicy Bielawskiej 15 b punkcie można bezpłatnie oddać także inne odpady problemowe wytwarzane w gospodarstwie domowym (m.in.: gruz z remontów, meble, zużyty sprzęt elektryczny, przeterminowane leki, opony). Można to zrobić codziennie od godziny 11.00 do godz. 19.00 oraz w soboty od godz. 8.00 do 16.00.

Bezpieczeństwo Zasilają domy energią słoneczną

Działają już 34 nowe instalacje fotowoltaiczne zainstalowane w ramach projektu, w którym uczestniczył Dzierżoniów.

- Dziękuję i gratuluję mieszkańcom, którzy zdecydowali się uczestniczyć w tym przedsięwzięciu. W opiniach, jakie zebrałem była to bardzo dobra decyzja i dla środowiska, i dla domowych budżetów - mówi burmistrz Dzierżoniowa Dariusz Kucharski.

W wielu przypadkach gromadzona energia wystarcza, lub jest jej więcej niż potrzeba, na zapewnienie prądu w domu. Dzięki udziałowi miasta w unijnym projekcie do Dzierżoniowa trafiło ponad milion złotych.

Estetyka Pełnomocnik ds. estetyki i zieleni miejskiej

Odnowienie wszystkich parków, rewitalizacja plantów wokół murów obronnych, zazielenienie rynku czy stworzenie ściany zieleni pomiędzy mieszkalną a gospodarczą częścią Dzierżoniowa - to tylko niektóre wyzwania miasta na najbliższe lata.

Koordinowanie tych działań to zadanie pełnomocnika ds. estetyki i zieleni miejskiej. Ale to nie wszystko. Zarządzanie zielenią będzie

zapewniając różnorodność - mówi Krzysztof Nawrot, ekolog miejski, którego burmistrz powołał na pełnomocnika ds. estetyki i zieleni miejskiej.

Pełnomocnikiem ds. estetyki i zieleni miejskiej został ekolog miejski Krzysztof Nawrot

teraz miało miejsce już na etapie strategicznych dokumentów, planów zagospodarowania przestrzennego i przede wszystkim przy planowaniu każdej samorządowej inwestycji. - Jednym z pierwszych wyzwań jest stworzenie katalogu zieleni miejskiej, to znaczy wybór takich gatunków drzew i krzewów, które przyjmują się w miastach i

Drugi aspekt pracy pełnomocnika dotyczy estetyki. Już w przyszłym roku miasto, w oparciu o wskazania i propozycje mieszkańców, rozpocznie realizację dużego programu, w ramach którego drobne prace i remonty poprawiające funkcjonalność oraz wygląd przestrzeni publicznej będą wykonywane wspólnie z mieszkańcami.

Zainteresowanie mieszkańców tego typu ofertą rośnie, dlatego miasto przygotowuje się do kolejnych przedsięwzięć dotyczących fotowoltaiki

Bezpieczeństwo

Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego

Nowa oferta Ośrodka Pomocy Społecznej skierowana jest wyłącznie do mieszkańców Dzierżoniowa. Mogą oni za darmo wypożyczyć sprzęt rehabilitacyjny.

- Przypadków, w których mieszkańcy potrzebują takiego sprzętu na krótki czas, jest sporo. Udało nam się bezpłatnie pozyskać taki sprzęt z wrocławskiego Polskiego Czerwonego Krzyża i również bezpłatnie będziemy go wypożyczać mieszkańcom – mówi Aneta Grzelka, dyrektor dzierżoniowskiego OPS-u. Sprzęt wypożyczany jest na podstawie pisemnego wniosku osoby zainteresowanej na trzy miesiące, ale istnieje możliwość wydłu-

Wypożyczalnia znajduje się w siedzibie OPS-u i jest czynna od poniedziałku do piątku od godziny 8.00 do 14.30

żenia tego terminu. Sprawy formalne może też załatwić ktoś z rodziny lub osoba bli-

ska, ponieważ nie chcemy do tego fatygować osób wymagających rehabilitacji.

Bezpieczeństwo

„Akcja Zima” i ogrzewalnia

W tym roku działania związane z monitorowaniem miejsc, w których mogą przebywać osoby bezdomne lub potrzebujące pomocy w związku z niskimi temperaturami, ruszyły już w październiku. Działają też ogrzewalnia.

Pracownicy socjalni wspólnie z dzielnicowymi KPP oraz strażnikami miejskimi wizytują miejsca, gdzie potencjalnie mogą przebywać osoby bezdomne - zarówno na terenie miasta, jak i ogródków działkowych.

W trosce o bezpieczeństwo osób nieposiadających schronienia w zbliżającym się okresie zimowym OPS zwraca się z prośbą do mieszkań-

ców miasta o zachowanie szczególnej czujności wobec osób bezdomnych zauważonych na klatkach, w korytarzach, w piwnicach, strychach oraz innego typu pomieszczeniach niemieszkalnych. Prosimy o zgłaszanie informacji na temat osób wymagających pomocy Straży Miejskiej Dzierżoniowa, funkcjonariuszom policji lub Ośrodkowi Pomocy Spo-

tecznej. To nic nie kosztuje, a może uratować czyjeś życie. Każdy sygnał będzie sprawdzony.

Przypominamy, że w Dzierżoniowie działają też ogrzewalnia. W mroźne dni przebywa w niej od kilku do kilkunastu osób. Placówka jest przez cały czas nadzorowana i monitorowana, obowiązuje w niej zakaz używania środków odurzających. Osoby korzystające z tej formy wsparcia otrzymują ciepłą herbatę, odzież i koce. Można także skorzystać z prysznicy. Ogrzewalnię prowadzi dzierżoniowski Ośrodek Pomocy

Społecznej, którego pracownicy oferują m.in. wsparcie w usamodzielnianiu się, wychodzeniu z bezdomności, kwaterowaniu osób bezdomnych w całodobowych placówkach opiekuńczych czy pomoc w załatwianiu formalności związanych z nabyciem uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego. Ogrzewalnia znajduje się przy ul. Nowowiejskiej 91 i można z niej korzystać od godziny 18.00 do 8.00. Przy bardzo niskich temperaturach - całodobowo.

Bezpieczeństwo

Pomoc zwierzętom w nagłych wypadkach

Jesteś świadkiem potrącenia psa lub kota? Znajdujesz ranne lub martwe zwierzę? Co wówczas zrobić? Kto ma się tym zająć? Podpowiadamy i przypominamy, co zrobić w takich sytuacjach.

Przypadki, kiedy bezdomne lub wolno żyjące zwierzę wymaga pomocy weterynaryjnej (np. w wyniku wypadku komunikacyjnego), mieszkańcy Dzierżoniowa mogą zgłaszać telefonicznie do Straży Miejskiej Dzierżoniowa (tel. 74 645 08 88) lub na policję (tel. 997). W każdym przypadku poszkodowanemu zwierzęciu udzielana jest pomoc weteryna-

ryjna. Przypadki psów, które zabłąkały się lub zostały porzucone, także należy kierować do Straży Miejskiej Dzierżoniowa lub dzierżoniowskiej policji. Odłowione psy trafiają do schroniska „Azyl” przy ul. Brzegowej 151. Właściciele mogą odbierać swoje zwierzęta w ciągu dwóch tygodni od daty przyjęcia psa do schroniska (telefon: 74 831 18 00). Na stronie internetowej

placówki można znaleźć wykaz zwierząt przeznaczonych do adopcji. Mieszkańcy mogą odwiedzać schronisko od po-

niedziałku do piątku w godz. 10.00-16.00, a w soboty w godz. 10.00-15.00.

Bezpieczeństwo

Ekologicznie i ekonomicznie - pal od góry!

Odpowiednio rozpalając i używając pieców węglowych możemy oszczędzić nawet do 30% paliwa i ograniczyć emisję zanieczyszczeń do 80%. Żeby było zdrowiej i taniej, wystarczy zmienić nawyki.

Co znaczy odpowiednio? Wystarczy tylko rozpałać „od góry” czyli przy rozpalaniu pieca najpierw położyć warstwę węgla, a następnie rozpałkę. W ten sposób unikamy kłębów czarnego dymu wydobywającego się z kominia i sami nie wdychamy trujących

oparów. Podobny, niechciany efekt kłębów dymu, mamy również przy dorzucaniu zbyt dużej ilości węgla do rozpalonego pieca.

Fakt, że zawarte w dymie niebezpieczne dla zdrowia substancje wylatują kominem, nie powoduje, że

w cudowny sposób one znikają. Co więcej – to, co z pieca wydostaje się do mieszkania, pomimo że niewidoczne, jest również bardzo szkodliwe. Kluczowe znaczenie ma również jakość węgla, którym palimy. Najlepiej sprawdzić to samemu. Porównaj, ile ciepła dostarcza najtańszy węgiel i jaka jest częstotliwość dokładania do pieca, z tym, jak wygląda to w przypadku węgla o wyższej kaloryczności.

Odpowiednie rozpalanie w piecu węglowym ma znaczący wpływ na nasze zdrowie

PORADNIK DOBREGO PALACZA

1. Jeżeli masz piec węglowy lub na drzewo, wykorzystaj technikę spalania, która oszczędza pieniądze i ogranicza emisję zanieczyszczeń (rozpalaj od góry).

2. W dniach, w których jest znaczne przekroczenie poziomu zanieczyszczeń, ogranicz swoją aktywność na powietrzu. Zrezygnuj z biegania lub wieczornych spacerów (najczęściej w pogodny, słoneczny, bezwietrzny zimowy dzień jakość powietrza pogarsza się, szczególnie w godzinach wieczornych).

3. Kupuj węgiel dobrej jakości. Pamiętaj, że uchwała antysmogowa zakazuje spalania węgla brunatnego (dotyczy to także ekogroszku wytwarzanego z węgla brunatnego), a także węgla kamiennego w postaci sypkiej o uziarnieniu poniżej 3 mm, mułów i flotokonzentratów węglowych oraz biomasy (np. drewna) o wilgotności powyżej 20%.

4. Dobrze wysezonowane drewno (minimum dwa lata) to większa kaloryczność, a także mniejsza emisja. Wilgotność drewna opałowego poniżej 20% jest wymogiem prawnym.

5. Jeżeli kominiek nie jest twoim jedynym źródłem ogrzewania, w dniach, w których występuje duże zanieczyszczenie, nie rozpalaj go. Kominiek to źródło dużej emisji pyłów i benzo(a)pirenu.

6. Spalając drewno w kominku nie ograniczaj dopływu powietrza, gdyż jego zbyt mała ilość powoduje niepełne spalanie, a tym samym duże zanieczyszczenie.

7. Sprawdzaj jakość powietrza. Na stronie www.dzierżoniow.pl w wysuwanej zakładce znajdziesz aktualny stan powietrza w Dzierżoniowie. Możesz na swoim smartfonie zainstalować bezpłatną aplikację pn. „Jakość powietrza w Polsce”.

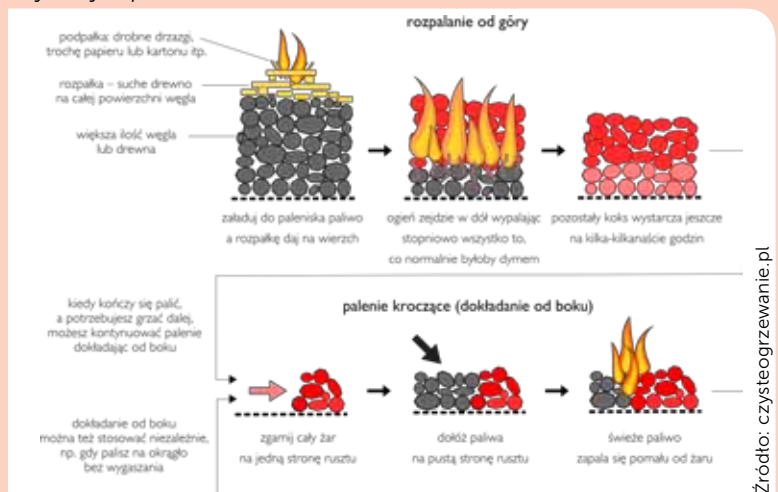
Sprawdź, czy właściwie palisz w piecu

Palenie od dołu

Ogromna emisja zanieczyszczeń powstaje w chwili, gdy podpalasz węgiel od dołu lub wrzucasz dużą ilość na rozgrzany żar. Wówczas z podgrzewającego się paliwa (jeszcze nie pali się ono w wierzchniej warstwie) wydobywa się ogromna ilość palnych pyłów i gazów, które nie zdążyły się spalić. W ten sposób w „komin idzie” 30% twoich pieniędzy przeznaczonych na zakup węgla, a jednocześnie trujesz swoich sąsiadów. Efekt wizualny to kłęby czarnego dymu wydobywającego się z kominia.

Zmieniając technikę spalania na „palenie od góry” lub „palenie kroczące” zaoszczędzisz pieniądze, a z twojego kominia będzie wydobywać się mniej zanieczyszczeń - wszyscy będziemy więc oddychać czystszym powietrzem.

Estetyka EKOLOGICZNA ŚCIAĞA

Preczytaj, wytnij, zachowaj. Będziesz wiedział, co zrobić ze spaloną żarówką, starą kanapą, czy przeterminowanymi lekami, nie pomylisz już więcej kolorów worków do segregacji.

Odpady problemowe

Pewnych odpadów nie wolno wyrzucać do pojemników na odpady. Zaliczamy do nich odpady wielkogabarytowe (stare meble), zużyty sprzęt RTV i AGD, gruz, odpady zielone (trawę, liście, gałęzie), przeterminowane leki i chemikalia, baterie i akumulatory. Wyżej wymienionych odpadów nie należy także pozostawiać przy pojemnikach na śmieci. Takie postępowanie zaśmieca okolice pojemników i grozi grzywną. Co można zrobić z odpadami problemowymi? Oddać je bezpłatnie do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. PSZOK dla mieszkańców Dzierżoniowa jest zlokalizowany na ul. Bielawskiej 15b z bazie Przedsiębiorstwa Komunalnego. Jest czynny od poniedziałku do piątku w godz. 11.00-19.00, w soboty w godz. od 8.00 do 16.00.

Zbiórka odpadów wielkogabarytowych

W określonych terminach odpady wielkogabarytowe są odbierane także z nieruchomości. Zbiórka w Dzierżoniowie odbywa się 6 razy w roku. W 2019 r. ostatnia zbiórka przeprowadzona zostanie 18 i 19 grudnia. W celu jej usprawnienia teren miasta jest podzielony na dwa obszary. W pierwszy dzień zbiórka odbywa się na zachód, w drugi na wschód od linii przebiegającej ulicami Kilińskiego, Kościuszki, Świdnickiej, Daszyńskiego, Piastowskiej i Wrocławskiej. Mapa zbiórki dostępna jest na stronie www.zgpd7.pl w zakładce Ekomapa. W czasie zbiórki odbieramy: meble, sprzęt RTV i AGD, dywany, wózki dziecięce, zabawki dużych rozmiarów oraz opony z aut osobowych – do 5 szt. jednorazowo. Mieszkańcy za-

budowy jednorodzinnej przesunięci są o wystawianie odpadów przed nieruchomością. W zabudowie wielorodzinnej odpady wystawiamy przy pojemnikach na odpady w dniu zbiórki do godz. 8.00 (lub dzień wcześniej). Prosimy o przestrzeganie terminów zbiorów. Osoby wystawiające gabaryty przy pojemnikach poza terminami zbiorów podlegają karze grzywny.

Zbiórka leków w aptekach

Przeterminowanych leków nie należy wyrzucać do śmieci ani toalety! Po terminie przydatności stanowią one potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub nawet życia ludzi. Części składowe leków stanowią środki szkodliwe lub trucizny, które są groźne dla organizmu ludzkiego i środowiska. Leki należy dostarczyć do pojemników w wybranych aptekach lub Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (ul. Bielawska 15b). Lokalizacja aptek zbierających przeterminowane leki znajduje się na stronie www.zgpd7.pl w zakładce Ekomapa.

Pojemniki lub worki

Segregacja na terenie Związku Gmin ZGPD7 prowadzona jest na dwa sposoby: systemem pojemnikowym oraz workowym. System pojemnikowy polega na segregacji do ogólnodostępnych pojemników do zbiórki: metali i tworzyw sztucznych, papieru, szkła bezbarwnego, szkła kolorowego oraz odpadów bio. Lokalizacja pojemników jest dostępna na stronie www.zgpd7.pl w zakładce Ekomapa.

System workowy polega na gromadzeniu w workach posegregowanych opakowań z metali i tworzyw sztucznych, papieru, szkła bezbarwnego i szkła kolorowego. Worki od-

Co przyjmuje PSZOK?

- Odpady problemowe z gospodarstw domowych, w tym:
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny. Można go także oddać sklepu, gdy kupujemy nowe urządzenie tego samego rodzaju;
- odpady zielone (trawa, liście, resztki roślin, inne) w ilości nie przekraczającej 300 litrów/nieruchomość/tydzień. Można je także kompostować w przydomowych kompostownikach;
- przeterminowane leki;
- odpady niebezpieczne, chemikalia z gospodarstw domowych (w tym: resztki farb, lakierów, klejów, żywic, środków do konserwacji i ochrony drewna, rozpuszczalniki, pozostałości po domowych środkach do dezynfekcji i dezynsekcji, środki ochrony roślin, opakowania po chemikaliach);
- akumulatory. Można je także przekazać podmiotom zbierającym zużyte akumulatory (np. sklepy, gdy kupujemy nowy akumulator);
- baterie. Ponadto można je wrzucać do pojemników do zbierania baterii, znajdujących się w szkołach i urzędach;
- meble oraz inne odpady wielkogabarytowe - w ilości nie przekraczającej 300 kg/nieruchomość/tydzień;
- zużyte opony, z wyłączeniem opon pojazdów ciężarowych i rolniczych - jednorazowo do 5 sztuk;
- odpady budowlane i rozbiórkowe (czysty gruz, płyty kartonowo-gipsowe) w ilości nie przekraczającej 300 kg/nieruchomość/tydzień. Można także zamówić odpłatnie pojemnik na odpady budowlane w firmie komunalnej.

biernie są raz w miesiącu. W okresie od kwietnia do października metale i tworzywa sztuczne są odbierane dwa razy w miesiącu. Worki z segregacją należy wystawić w widocznym miejscu przy pojemnikach na odpady do godz. 7.00 w dniu zbiórki.

Segregacja jest obowiązkowa

We wrześniu 2019 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wpro-

wadza ona m.in. obowiązek segregacji odpadów. Za jego niedopełnienie grozić będzie nałożenie podwyższonej opłaty za odpady w wysokości od dwu do czterokrotności opłaty podstawowej. Zwiększenie sankcji za brak segregacji jest podyktowane koniecznością osiągnięcia przez gminy ustawowych poziomów recyklingu odpadów, które za rok 2020 muszą wynieść 50% ogólnej masy odpadów.

